

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. arch. A. M., P.**, zast. Mgr. M. B., advokátom, X., proti žalovanému: **B. H.**, Ľ., zast. JUDr. A. D., advokátom, X., **o návrhu žalovaného na obnovu konania**, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 07. 2006 č. k. 2Cob 74/06-58, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 07. 2006 č. k. 2Cob 74/06-58 a uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 08. 02. 2006 č. k. 26Cb 119/05-31 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III uznesením zo dňa 08. 02. 2006, č. k. 26Cb 119/05-31 návrh na obnovu konania vedeného na tomto súde pod sp. zn. 28Cb 179/02 zamietol. Súd návrh na obnovu konania považoval za včasný podľa § 230 ods. 1 O. s. p., keďže dôvody žalovaný opiera o výpoveď zo dňa 15. 06. 2005. Uviedol, že návrh bol podaný dňa 16. 09. 2005, avšak skutočnosť, že navrhovateľka vo svojej výpovedi jednoznačne neuviedla kto podpísal variantné návrhy dispozičného riešenia nemožno považovať za taký dôvod, ktorý by podstatným spôsobom privodil priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Predmetnom súdneho konania vedeného pod sp. zn. 28Cb 179/2002 bolo rozhodnutie o nároku žalobcu na zaplatenie ceny zo Zmluvy o dielo uzatvorenej písomne dňa 17. júla 2000 žalovaným ako objednávateľom, predmetom ktorého bol realizačný projekt, t. z., že keď uzatváral písomnú zmluvu boli odsúhlasené variantné návrhy žalovaným. V tejto zmluve si účastníci dohodli špecifikáciu výkonov, cenu, spôsob platenia, zmluvné pokuty. Vzhľadom na uvedené súd návrh na obnovu konania zamietol.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením zo dňa 27. 07. 2006 č. k. 2Cob 74/06-58 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že žalovaným predložený dôkaz, a to výpoveď žalobcu v trestnom konaní o skutočnosti, kto podpísal predmetné variantné návrhy, nie je dôkazom, ktorý by podstatným spôsobom privodil priaznivejšie rozhodnutie vo veci pre žalovaného. Konštatoval, že žalovaný namietal, že tento dôkaz spochybňuje, že by žalovaný bol objednávateľom diela a na podporu svojho tvrdenia v odvolaní doložil tiež výpoveď svedka L. H. v trestnom konaní. V tejto výpovedi Ing. L. H. uviedol, že podpísal variantné návrhy dispozičného riešenia, avšak obsah diela nezadával, dispozičné návrhy boli len rozprava o možnostiach a skicách diela, nie o predmete diela. Z uvedeného vyplýva, že brat žalovaného Ing. L. H. nepotvrdil vo svojej výpovedi v trestnom konaní, že by bol objednávateľom diela. Ďalej odvolací súd uviedol, že variantné návrhy mali byť podpísané 16. 06. 2000, avšak žalovaný bol objednávateľom diela na základe písomne uzavretej zmluvy o dielo, ktorú žalovaný ako objednávateľ podpísal dňa 17. 07. 2000 a túto skutočnosť nespochybnil. V predmetnej zmluve bol rozsah diela dohodnutý v čl. 3, a to v zmysle projektovej dokumentácie, stavebného povolenia a prílohy č. 1, ktorá obsahovala špecifikáciu výkonov. Upravenie obsahu a rozsahu diela vo forme odsúhlasených variantných návrhov nebolo v tejto zmluve dohodnuté. Preto skutočnosť, že žalovaný nepodpísal variantné návrhy, je irelevantná pre posúdenie existencie jeho záväzku ako objednávateľa zaplatiť dohodnutú cenu diela, ktoré si objednal uzavretím zmluvy o dielo v písomnej forme. Na základe tejto písomnej zmluvy bol teda žalovaný objednávateľom diela a podpísanie variantných návrhov nie je rozhodujúce pre posúdenie tejto skutočnosti. Pokiaľ žalovaný spochybňoval listinné dôkazy predložené v prvostupňovom konaní a namietal absolútnu neplatnosť písomnej zmluvy o dielo z dôvodu neurčitosti zadania diela, tieto námietky žalovaný neuplatnil v prvostupňovom konaní, ani v podanom odvolaní, a preto predloženými dôkazmi k návrhu na obnovu konania nemôže preukazovať tieto tvrdenia, ktoré neboli predmetom posudzovania v prvostupňovom konaní. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že nejde o dôkazy, ktoré by mohli pre žalovaného privodiť priaznivejšie rozhodnutie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie z dôvodu podľa § 237 písm. f) O. s. p., že postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom. Uvedená možnosť bola podľa žalovaného odňatá tým, že súd prvého stupňa rozhodol bez nariadenia

pojednávania a zároveň v konaní o povolení obnovy konania súd vykonal nad rámec rozsahu a účelu konania o obnove samotné hodnotenie predloženého nového dôkazu a posúdil jeho vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Z dikcie ust. § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p. jednoznačne vyplýva, že pre prípustnosť obnovy postačuje možnosť, že nové dôkazy môžu pre účastníka privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Vykonalie a hodnotenie dôkazu jednotlivie a vo vzájomných súvislostiach s ostatnými dôkazmi vykonanými v pôvodnom konaní je vecou základného konania. Uvedené vyplýva aj z ust. § 235 ods. 1 O. s. p. Nový dôkaz súd vykonal a o obnove rozhodol bez pojednávania, čím žalovanému tiež odňal možnosť konať pred súdom. Pretože podľa ust. § 232 ods. 2 O. s. p. pre konanie o obnove platia primerane ustanovenia o konaní v prvom stupni, je preto potrebné pre konanie o obnove použiť aj ust. § 115 ods. 1 O. s. p. Z ust. § 234 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že súd nemusí nariaďovať pojednávanie len v prípade, keď návrh na obnovu konania zamietá preto, že nie je prípustný, alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený. V danom prípade súd návrh na obnovu konania zamietol z dôvodu, že dôkaz nemôže privodiť pre žalovaného priaznivejšie rozhodnutie vo veci, žalovaný má z tohto dôvodu za to, že súd mal nariaďovať pojednávanie a umožniť tak účastníkom realizáciu ich procesných práv. Ani odvolací súd túto procesnú vadu neodstránil a rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Podľa žalovaného rozhodnutie spočíva tiež na nesprávnom právnom posúdení veci, pretože súd prvého stupňa nad rámec konania o obnove hodnotil predložený nový dôkaz aj dôkazy vykonané v pôvodnom konaní a tým vykonal aj úkony, ktoré má vykonať súd až po povolení obnovy konania v samotnom obnovenom konaní. V tomto smere poukázal na rozhodnutie NS ČSR, publikované pod č. R 6/1968. Podľa žalovaného súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil návrh na obnovu konania a existenciu dôvodu obnovy podľa § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p., keďže predložený nový dôkaz produkovaný v trestnom konaní bol významný pre rozhodnutie vo veci samej. Preukázanie, že variantné návrhy projektu nepotvrdoval žalovaný je dôležité, keďže zadanie obsahu a rozsahu diela je podstatnou náležitosťou zmluvy o diele. Vzhľadom na to, že predmetom konania vo veci samej bolo zaplatenie ceny za dielo, je podstatné, aby v novom konaní bolo preukázané kto a ako zadal rozsah diela, za vykonanie ktorého žalobca v pôvodnom konaní uplatňoval zaplatenie ceny diela. Z uvedených dôvodov navrhuje rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež súdu prvého stupňa zrušiť.

Žalobca vo svojom stanovisku k dovolaniu má za to, že dovolanie nie je prípustné. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa postupoval v súlade s § 234 ods. 2 O. s. p., ktoré súdu umožňuje zamietnuť návrh na obnovu konania bez nariadenia pojednávania okrem iného aj z dôvodu, že návrh na obnovu konania nie je prípustný. Dôvody prípustnosti návrhu na obnovu konania uvádza § 228 O. s. p., pričom je zrejmé, že návrh na obnovu konania neobsahoval žiadnu skutočnosť, rozhodnutie ani dôkaz, ktorý by spĺňal podmienky vyžadované § 228 O. s. p. na to, aby bolo možné považovať návrh na obnovu konania za prípustný. Uviedol, že žalovaný k návrhu na obnovu konania priložil dôkaz, ktorý má zrejme podľa jeho názoru naplňať aspoň jednu z dvoch podmienok vyžadovaných § 228 O. s. p. Je však zrejmé, že nedoložil žiaden taký dôkaz, ktorý by odôvodňoval prípustnosť obnovy podľa § 228 O. s. p. Výpoveď žalobcu na Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava III v konaní č. ORP-547/1-OEK-B3-2005 a zápisnica z nej zo dňa 15. 06. 2005 takou skutočnosťou, rozhodnutím ani dôkazom nemôže byť. Nemožno ju považovať za dôkaz, ktorý môže privodiť pre žalovaného priaznivejšie rozhodnutie vo veci – pretože má dokázať skutočnosť, že objednávku na predmet diela zadala žalobcovi tretia osoba a nie žalovaný, a preto nemohlo dôjsť medzi žalobcom a žalovaným k uzavretiu zmluvy o dielo – avšak k uzavretiu zmluvy o dielo následne došlo, čo nespochybňuje žiadna zo strán v spore. Žalovaný nikdy počas existencie zmluvy nenamietal, že by mu nebol jasný obsah dohodnutej zmluvy, predmet záväzku žalobcu, t.j. podoba realizačného projektu, a v poslednom rade, nikdy počas celého konania na súde prvého stupňa ani pred odvolacím súdom nerozporoval skutočnosť, že si bol vedomý obsahu zmluvy o dielo, nikdy nenamietal ani neoznačil skutočnosť, ktorú teraz prezentuje ako novú skutočnosť alebo dôkaz, ktorý by pre neho mohol privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Žalovaný uvedenú skutočnosť alebo dôkaz neoznačil v pôvodnom konaní, i keď mu nič nebránilo rozporovať túto skutočnosť v pôvodnom konaní, o obnovu ktorého sa snažil, avšak nebolo tak z jeho strany vykonané počas viacerých pojednávaní pred súdom prvého stupňa, ani v odvolaní. Preto je zrejmé, že z uvedených dôvodov ide o návrh na obnovu konania neprípustný. Z tohto dôvodu, súd mohol zamietnuť návrh na obnovu konania bez nariadenia pojednávania, a žalovanému preto nebola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože súd postupoval v súlade s Občianskym súdnym poriadkom. K naplneniu dovolacieho dôvodu nemohlo dôjsť ani konaním odvolacieho súdu, keďže odvolací súd na prejednanie odvolania proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania nemusí v zmysle § 214 ods. 2 písm. c) O. s. p.

nariadiť pojednávanie. Podľa názoru žalovaného by mal byť naplnený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. Žalobca má za to, že dovolanie ani z tohto dôvodu nie je prípustné, pretože týmto dovolacím dôvodom – nesprávnym právnym posúdením veci súdom – je možné dovolanie odôvodniť len ak k postupu súdu, ktorý spĺňa tento dôvod dôjde v konaniach taxatívne uvedených v § 239 O. s. p. Pretože napadnuté uznesenie nie je žiadnym z týchto rozhodnutí, nie je dovolanie proti nemu z uvedeného dôvodu prípustné. Navrhuje preto dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

Nálezom č. k. I.ÚS 54/08-28 Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že základné právo B. H. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na verejné prerokovanie vecí v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé a verejné prejednanie vecí podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. júla 2007, sp. zn. 3 Obdo 39/2006 porušené a toto uznesenie zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Uviedol, že z ust. § 234 ods. 2 O. s. p. možno vyvodiť, že o návrhu na obnovu konania rozhoduje súd po nariadení pojednávania, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť potrebuje na riadne objasnenie (porov. § 232 ods.2 a § 115 O. s. p.). Prípady, v ktorých môže súd rozhodnúť aj bez pojednávania (teda výnimka z uvedeného pravidla), taxatívne ustanovuje § 234 ods. 2 O. s. p., môže ísť aj o prípad, keď zákon výslovne ustanovuje, že návrh je neprípustný (§ 229 O. s. p.). Ak sa však návrh opieral o dôvod uvedený v § 228 ods. 1 O. s. p., ale tvrdený dôvod nebol preukázaný, nešlo o neprípustnosť obnovy v zmysle ustanovenia § 234 ods. 2 v spojení s § 229 O. s. p., preto súd mohol návrh zamietnuť iba po jeho prejednaní na verejnom pojednávaní. Ak okresný súd zamietol návrh na obnovu konania z dôvodu nedostatku zákonných podmienok na obnovu (§ 228 ods. 1 O. s. p.) bez toho, že by nariadil vo veci pojednávanie a na účastníkov predvolal, išlo o vadu konania, pre ktorú musel odvolací súd na odvolanie sťažovateľa také uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Iný postup odvolacieho súdu mal najvyšší súd považovať za odňatie možnosti sťažovateľovi konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p.) v ďalšom konaní, po zistení, že podmienky na podanie dovolania boli splnené (včasnosť, prípustnosť)

dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, preskúmal napadnuté rozhodnutia v zmysle dôvodov uvedených v dovolaní, preskúmal aj konanie, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti uzneseniam odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne menovaných v ustanoveniach § 237 písm. a) až g) a v prípadoch uvedených v § 239.

Podľa § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodol senát.

Podľa § 239 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa a proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu vtedy, ak odvolací súd v ňom vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie zásadného právneho významu, alebo ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V preskúmvanej veci nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 239 O. s. p. Dovolací súd preto skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O. s. p. Osobitne sa zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalovaného, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) O. s. p.

Žalovaný v dovolaní namieta, že o jeho návrhu na obnovu konania súdy rozhodli bez pojednávania, ktorým postupom mu odňali právo konať pred súdom.

Z ust. § 232 ods. 2 a § 115 O. s. p. O. s. p. možno dovodiť, že súd je povinný k prejednaní návrhu na obnovu konania nariadiť pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Prípady, v ktorých súd môže rozhodnúť i bez pojednávania taxatívne stanovuje § 234 ods. 2 O. s. p., a to vtedy, ak súd návrh na obnovu konania zamietá preto, že nie je prípustný, alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený.

O neprípustný návrh na obnovu konania ide vtedy, ak to výslovne stanovuje zákon. Patria sem prípady, ak návrh na obnovu konania smeruje proti spôsobilým rozhodnutiam, ktoré však nie sú právoplatné, proti iným rozhodnutiam než právoplatným rozsudkom alebo uzneseniu o schválení zmiernu, právoplatnému platobnému rozkazu alebo právoplatným rozhodnutiam vydaným v konaní o dedičstve, proti tým rozhodnutiam, ktorých zrušenie alebo zmenu možno dosiahnuť inak alebo ak sa návrh na obnovu konania nepodá z dôvodov uvedených v § 228 ods. 1 O. s. p. (vid'. aj Občiansky súdny poriadok, I. diel, Komentár, IV. aktualizované vydanie, vydavateľstvo EUROUNION, 2006, str. 611).

Vadou konania v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej judikatúry odňatie možnosť konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia O. s. p. možno dávať výslovne do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v rozhodnutí.

Pokiaľ v danom prípade súd prvého stupňa návrh žalobcu na obnovu konania zamietol z dôvodu nedostatku zákonných podmienok podľa § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p. bez toho, že by vo veci nariadil pojednávanie a naň účastníkov predvolal, ide o vadu konania, ktorú odvolací súd potvrdením rozhodnutia súdu prvého stupňa neodstránil.

Dovolanie žalovaného podané z dôvodu tejto vady konania, je tak opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 243b ods. 1, 2 O. s. p. napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková